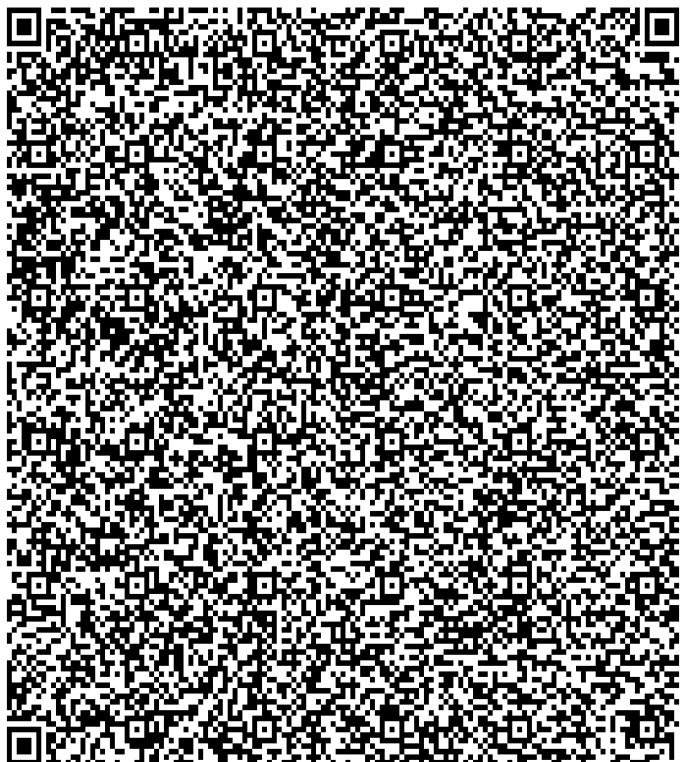

ZAŁĄCZNIKI DO
scenariusza zajęć dotyczących dziejów hitlerowskiego obozu dla dzieci
i młodzieży przy ulicy Przemysłowej w Łodzi
EEE... tam, takiego obozu nie było...

załącznik nr 1 (U+N)

ZAŁĄCZNIKI DO
scenariusza zajęć dotyczących dziejów hitlerowskiego obozu dla dzieci
i młodzieży przy ulicy Przemysłowej w Łodzi
EEE... tam, takiego obozu nie było...

załącznik nr 2U

Przy pomocy narzędzia, jakim jest „burza mózgów”, wyjaśnijcie znaczenie pojęcia „obóz hitlerowski dla dzieci i młodzieży”. Zapiszcie wszystkie Wasze skojarzenia na przygotowanej przez nauczyciela kartce.

załącznik nr 2N

Nauczyciel przygotowuje dużego formatu kartkę, na której uczniowie przy pomocy narzędzia, jakim jest „burza mózgów”, wyjaśnią znaczenie pojęcia „obóz hitlerowski dla dzieci i młodzieży”. Należy na kartonie napisać „obóz hitlerowski dla dzieci i młodzieży”. Uczniowie dopisują swoje skojarzenia. Należy je omówić/krótko przedyskutować.

Wskazówka dla nauczyciela

Za *Encyklopedią PWN*:

„Obozy hitlerowskie - miejsca więzienia i odosobnienia, pracy niewolniczej i masowej zagłady, organizowane przez władze hitlerowskie w latach 1933 - 1945 na terenie III Rzeszy i krajów okupowanych.”

ZAŁĄCZNIKI DO
scenariusza zajęć dotyczących dziejów hitlerowskiego obozu dla dzieci
i młodzieży przy ulicy Przemysłowej w Łodzi
EEE... tam, takiego obozu nie było...

załącznik nr 3U

Z kilkunastu słów zamieszczonych na osobnych karteczkach spróbujcie ułożyć dwie nazwy - niemiecką i polską. Spróbujcie wydedukować, jak brzmiała niemiecka nazwa obozu i jej polski odpowiednik.

załącznik nr 3N

Przed zajęciami nauczyciel zapisuje na kartce niemiecką nazwę obozu - Polen Jugendwerwahrlager der Sicherheitspolizei in Litzmannstadt, i rozcina kartkę np. na trzy części: Polen Jugendwerwahrlager - der Sicherheitspolizei - in Litzmannstadt. To samo robi z jej polskim odpowiednikiem: Obóz „przechowawczy” dla polskich dzieci i młodzieży policji bezpieczeństwa w Łodzi (Obóz „przechowawczy” dla polskich dzieci i młodzieży - policji bezpieczeństwa - w Łodzi). Wręcza uczniom pomieszane kartki.

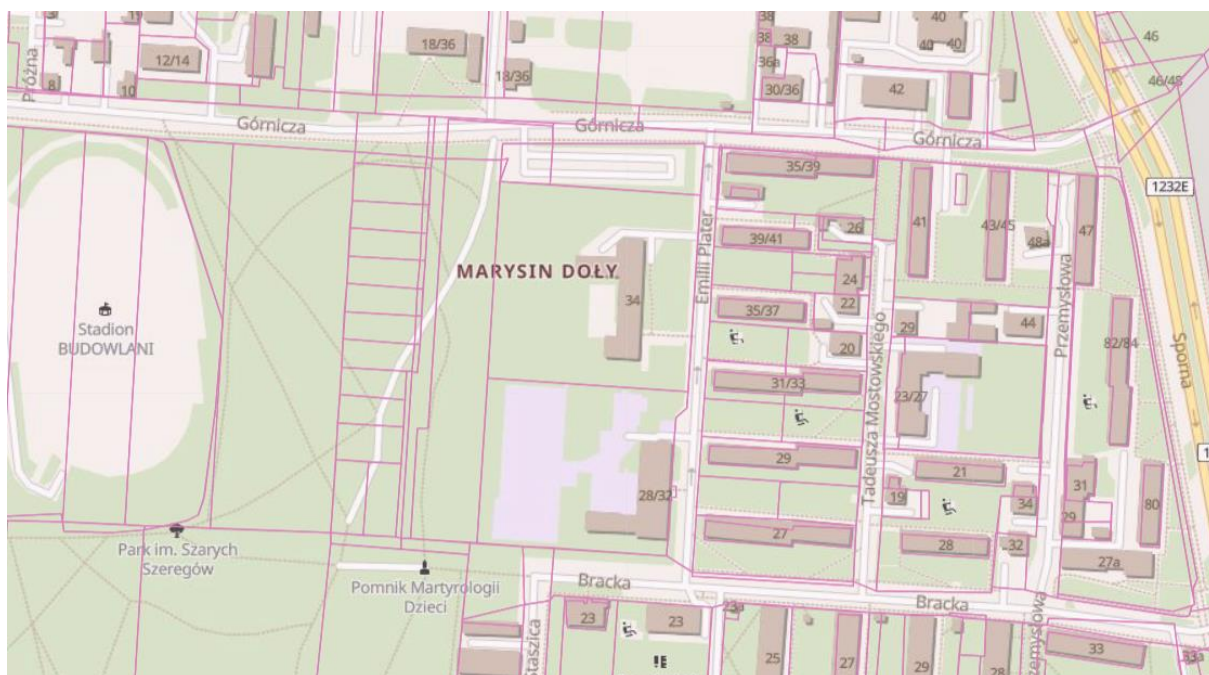
Wskazówka dla nauczyciela

W języku polskim brak odpowiednika określenia „przechowawczy”. Autorzy opracowań zamiennie używają określeń: prewencyjny, izolacyjny, ochronny, ale żadne z nich nie oddaje prawdziwego charakteru obozu, który w rzeczywistości przypominał obóz koncentracyjny dla dorosłych.

ZAŁĄCZNIKI DO
 scenariusza zajęć dotyczących dziejów hitlerowskiego obozu dla dzieci
 i młodzieży przy ulicy Przemysłowej w Łodzi
EEE... tam, takiego obozu nie było...

załącznik nr 4U

Mapka - źródło - Geoportal360.pl

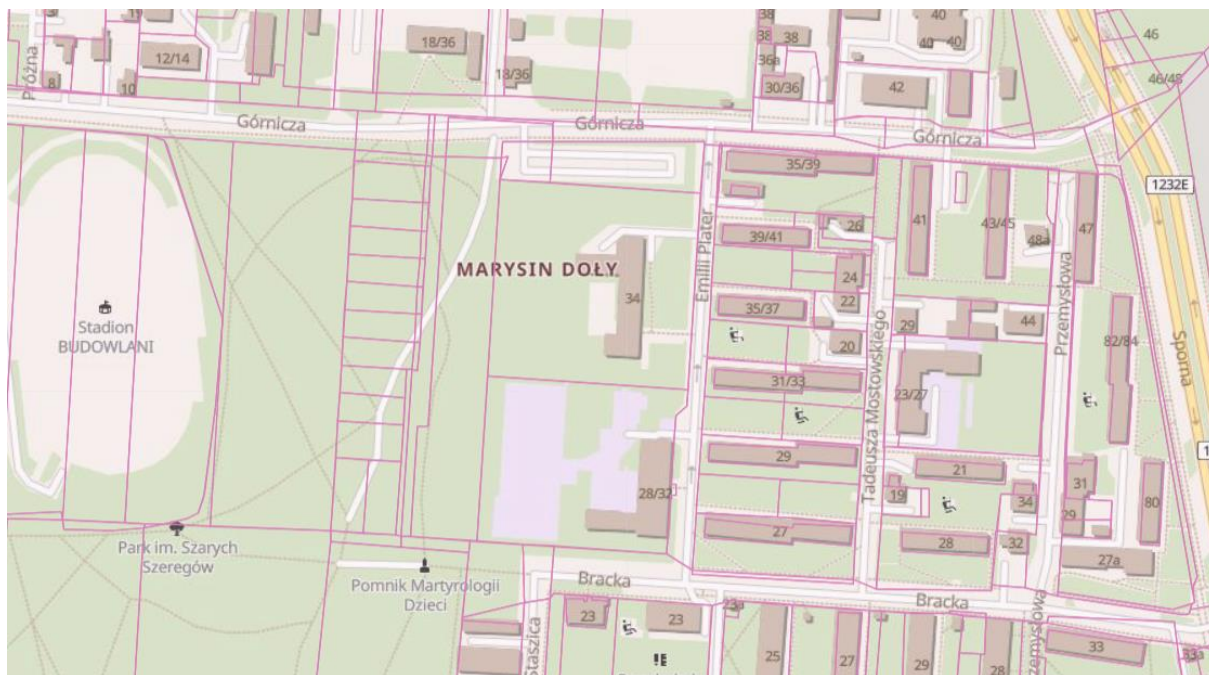

Aby poznać nazwy ulic wyznaczających teren obozu, przeskakujcie co 3 litery, zaczynając od górnego rogu po lewej stronie (litera B). Zaznaczcie te ulice na planie Bałut.

B	C	W	R	E	A	B	Z	C	P	L	K	O	B	A	B	C	P	R	Z	R	Y	N	Z	M	M	E	I	O	M	
N	N	Y	H	J	S	K	Ł	I	O	O	U	D	W	X	Z	A	A	F	G	U	J	Ó	N	U	R	I	O	N	L	
J	I	J	B	C	C	S	Z	W	C	A	A	X	P	T	Y	L	J	K	A	L	O	T	K	F	E	D	S	R	W	E

ZAŁĄCZNIKI DO
scenariusza zajęć dotyczących dziejów hitlerowskiego obozu dla dzieci
i młodzieży przy ulicy Przemysłowej w Łodzi
EEE... tam, takiego obozu nie było...

załącznik nr 4N

Szukane ulice to: Bracka, Przemysłowa, Górnicza, Plater.

ZAŁĄCZNIKI DO
scenariusza zajęć dotyczących dziejów hitlerowskiego obozu dla dzieci
i młodzieży przy ulicy Przemysłowej w Łodzi
EEE... tam, takiego obozu nie było...

załącznik nr 5U

Na przygotowanym przez nauczyciela kartonie zaprojektujcie mapę tęsknot, które Waszym zdaniem towarzyszyły dzieciom w obozie, tzn. wypiszcie, za kim/za czym tęskniły dzieci w hitlerowskim obozie przy ulicy Przemysłowej.

Wysłuchajcie nagrania znajdującego się pod kodem QR.

ZAŁĄCZNIKI DO
scenariusza zajęć dotyczących dziejów hitlerowskiego obozu dla dzieci
i młodzieży przy ulicy Przemysłowej w Łodzi
EEE... tam, takiego obozu nie było...

załącznik nr 5N

Nauczyciel przygotowuje karton dużego formatu, na którym naszkicuje/narysuje/przyklei np. duże serce, smutną twarz dziecka, mamę z otwartymi ramionami, kroplę łzy etc. Uczniowie uzupełnią plakat, tworząc tzw. mapę tęsknot, tzn. wypiszą za kim/za czym tęskniły dzieci w hitlerowskim obozie przy ulicy Przemysłowej. Tworzenie mapy tęsknot pomoże uczniom uświadomić sobie dziecięce cierpienie, ból i brak bliskich osób, a tym samym miłości rodziców.

Wysłuchajcie nagrania znajdującego się pod kodem QR.

Gdyby nagrania nie udało się odtworzyć, proszę przeczytać poniższy tekst.

GETTO (obóz dla polskich dzieci znajdował się na terenie getta)

„[...] to była zazdrość, coś chyba większego od zazdrości, nawet od głodu.

- Ale czego Pani tak zazdrościła?

-Tak, no niestety... dzieciom, że dzieci mają rodzica, że idzie zawsze z kimś, ze starszym, a my nie mamy nic [...]. Ja nieraz patrzyłam jak ten Żydek czy ta Żydóweczka idzie z matką czy z ojcem [...] u nas tego nie było, my byliśmy zaszczuci, jakieś dzikie zwierzęta, a każdy dorosły to był wróg! Nie mieć tego rodzica... i strach [...]. Dlaczego nas tak skrzywdzili się myślało. To było nawet: „dlaczego te rodzice, ten dziadek, ta babcia, ta mama, dlaczego nas dali tutaj”. To było, że oni nas nie chcą! Ja bynajmniej tak... ale dużo dzieci tak odczuwało.”

(Urszula Sochacka, *Eee... tam, takiego obozu nie było. Wspomnienia Genowefy Kowalczyk, byłej więźniarki obozu przy ulicy Przemysłowej w Łodzi*, Kraków 2019.)

ZAŁĄCZNIKI DO
scenariusza zajęć dotyczących dziejów hitlerowskiego obozu dla dzieci
i młodzieży przy ulicy Przemysłowej w Łodzi
EEE... tam, takiego obozu nie było...

załącznik nr 6U

Po wysłuchaniu nagrania odtworzonego przez nauczyciela, zeskanujcie kod QR, a dowiedziecie się, na czym polega kolejne zadanie.

ZAŁĄCZNIKI DO
scenariusza zajęć dotyczących dziejów hitlerowskiego obozu dla dzieci
i młodzieży przy ulicy Przemysłowej w Łodzi
EEE... tam, takiego obozu nie było...

załącznik nr 6N

Posłuchajcie nagrania znajdującego się pod kodem QR.

Gdyby nagrania nie udało się odtworzyć, proszę przeczytać tekst.

PRALNIA

„Myśmy dostawali ostatniego - nie żebym nie przesadziła - pierwszego listopada dostawaliśmy drewniaki, a nieraz było tak zimno na apelu, że nogi przymarzały do ziemi, bo już był lód (...) a tak to boso. To chłopaki mieli lepiej, bo oni mieli spodnie. A my mieli te kiecy, takie szare kiecki tylko. Kto tam miał rodzica to może on przyniósł jakie pończochy, ale tak przecież w zimie my nie mieli już potem ani onuc, ani pończoch ani nic. Więc jak myśmy prali wachmańskie ciuchy, prześcieradła itd. to myśmy darli te prześcieradła i robili se takie... onuce (...) albo rękawy my urywali i na nogi wsadzali. A to było karalne.”

(Urszula Sochacka, *Eee... tam, takiego obozu nie było. Wspomnienia Genowefy Kowalczuk, byłej więźniarki obozu przy ulicy Przemysłowej w Łodzi*, Kraków 2019.)

ZAŁĄCZNIKI DO
scenariusza zajęć dotyczących dziejów hitlerowskiego obozu dla dzieci
i młodzieży przy ulicy Przemysłowej w Łodzi
EEE... tam, takiego obozu nie było...

załącznik nr 7U

Posłuchajcie nagrania znajdującego się pod kodem QR.

Po wysłuchaniu nagrania spróbujcie odpowiedzieć na pytanie, dlaczego dzieci przebywające w obozie chciały trafić do szpitala? Następnie, korzystając z tłumacza Google, przetłumaczcie na język polski słowo „Krankenstube”.

ZAŁĄCZNIKI DO
scenariusza zajęć dotyczących dziejów hitlerowskiego obozu dla dzieci
i młodzieży przy ulicy Przemysłowej w Łodzi
EEE... tam, takiego obozu nie było...

załącznik nr 7N

Posłuchajcie nagrania znajdującego się pod kodem QR.

Gdyby nie udało się wysłuchać nagrania, proszę odczytać poniższy tekst.

KRANKENSTUBE

„W pralni prałam, prałam, ale później nie prałam bo się wysmarowałam (...) wysmarowałam się... maścią jakąś i chlorem. Byłam taka czerwona jak oparzona, polałam se trochę wodą, wrzasku narobiłam i poszłam do Krankenstube, a tam sobie podbijałam termometr. I także nie wiem, może ten Żyd lekarz trochę się litował a trochę nie wiedział... ale mógł się skapować, bo jak wpadł i dali termometr i od razu się szło do lekarza, a przy stoliku w kolejce się stało nago... i kiedyś ta rtęć się urwała, a ja doszłam do biurka i Bayerowa też tam była i ona mnie bada a mi mówi ten lekarz, ten Żyd tak po cichu: dość, dość się już wyleżałaś”.

Po wysłuchaniu nagrania uczniowie próbują odpowiedzieć na pytanie, dlaczego dzieci przebywające w obozie chciały trafić do szpitala.

Następnie proszę poprosić uczniów, by przy pomocy tłumacza Google znaleźli polski odpowiednik słowa „Krankenstube”.

Wskazówka dla nauczyciela

Krankenstube = izba chorych, Krankenhause = szpital.

ZAŁĄCZNIKI DO
scenariusza zajęć dotyczących dziejów hitlerowskiego obozu dla dzieci
i młodzieży przy ulicy Przemysłowej w Łodzi
EEE... tam, takiego obozu nie było...

załącznik nr 8U

1. Spróbujcie znaleźć w Internecie kołysankę z filmu Romana Polańskiego „Rosemary's Baby” („Dziecko Rosemary”).
2. Posłuchajcie w skupieniu piosenki. Pomyślcie, co czujecie, gdy słuchacie tej melodii.
3. Posłuchajcie nagrania znajdującego się pod kodem QR.

4. Po zapoznaniu się z tekstem „Haus dla małych dzieci”, napiszcie kołysankę, która utuli do snu dzieci przebywające w obozie. Możecie wykorzystać następujące słowa: tęsknota, mamusia, zimno, ból, nie chcę tu być, zabierz mnie stąd, czekam na ciebie, nikt mnie nie kocha, chcę do domu, nic nie zrobiłem, ciemność, jeść, przerażenie.

ZAŁĄCZNIKI DO

scenariusza zajęć dotyczących dziejów hitlerowskiego obozu dla dzieci
i młodzieży przy ulicy Przemysłowej w Łodzi
EEE... tam, takiego obozu nie było...

załącznik nr 8N

Uczniowie szukają w Internecie kołysanki z filmu Romana Polańskiego „Rosemary's Baby” („Dziecko Rosemary”). Po jej wysłuchaniu zastanawiają się, jakie uczucia wywołuje w nich melodia.

Następnie posłuchajcie nagrania znajdującego się pod kodem QR.

Gdyby nagrania nie udało się odtworzyć, proszę przeczytać poniższy tekst.

HAUS DLA MAŁYCH DZIECI

„Poszłyśmy z nią do Hausu, co tam były małe dzieciątka. Tych dzieci było tam 24 czy coś takiego, już nie pamiętam. Patrzała, żeby my czasami nie zjadły, ale nam też dała po kostce i ona kazała każdemu dziecku tę kosteczkę włożyć pod poduszkę (...) ale rano się okazało, że tam któreś z tych dzieci popatrzało pod tę poduszkę czy gdzieś i znalazło. Jak zaczęło drugie to i trzecie i dziesiąte i poznajdywały te... te kosteczki. Ale któregoś dnia chyba powiedziała, że ona coś takiego jak z tym plackiem to już nigdy więcej by nie zrobiła, bo te dzieci to potem nic, tylko zaglądały pod te poduszki i zaglądały, a przecież jakby ją tak złapali,... to szkoda gadać. Mnie się od tamtej pory wydawało, że ona stale to robi, kiedyś jakoś też coś tam było, że nam dała chyba po pajdce chleba czy coś takiego, ona miała to serce.”

Po zapoznaniu się z tekstem „Haus dla małych dzieci” uczniowie piszą kołysankę, która utuli do snu dzieci przebywające w obozie. Wykorzystają następujące słowa: tęsknota, mamusia, zimno, ból, nie chcę tu być, zabierz mnie stąd, czekam na ciebie, nikt mnie nie kocha, chcę do domu, nic nie zrobiłem, ciemność, jeść, przerażenie.

ZAŁĄCZNIKI DO
scenariusza zajęć dotyczących dziejów hitlerowskiego obozu dla dzieci
i młodzieży przy ulicy Przemysłowej w Łodzi
EEE... tam, takiego obozu nie było...

załącznik nr 9U

Posłuchajcie nagrania znajdującego się pod kodem QR.

Po wysłuchaniu tekstu pt. „Iglarnia” odpowiedzcie na pytanie, które dzieci zadawały sobie często, i na które szukały odpowiedzi: „Dlaczego tu jestem i muszę to robić?”.

ZAŁĄCZNIKI DO
scenariusza zajęć dotyczących dziejów hitlerowskiego obozu dla dzieci
i młodzieży przy ulicy Przemysłowej w Łodzi
EEE... tam, takiego obozu nie było...

załącznik nr 9N

Posłuchajcie nagrania znajdującego się pod kodem QR.

Gdyby nagrania nie udało się odtworzyć, proszę przeczytać poniższy tekst.

IGLARNIA

„Dlaczego my mamy tyle jaglicy? Bo ja też przecież mam te czerwone oczy jakbym się wściekła, bo ten olej, to wszystko co tam było to to wszystko do oczów szło, te dzieci to mieli pod samym nosem to kowadełko, młoteczek i te igły, a to wszystko było zaoliwione i pryskało do oczów. A to żeby tak pykać tym młoteczkiem te małe igły to musieli to widzieć, czy to jest wyprostowane na tym kowadełku bo to precyzyjne takie. I do oczu lała ta oliwa (...) to były igły do fabryki co robiła swetry, materiały do maszyn, dziewiarskie to były te igły (...) nie było proste bo nie wiem ile było w jednym pudełeczku, 10 czy 15 tych igieł, ale jak tak razem złączył to nie śmiała być szparka, musiało być równo w tym pudełku, a jak nie to się dostawało bicie, a to było prawie niemożliwe, często ta igła jak puknął za bardzo a to mu pękła, a tam gdzieś spadła. To znów dostawał bicie.”

Po wysłuchaniu tekstu pt. „Iglarnia” uczniowie próbują odpowiedzieć na pytanie, które dzieci zadawały sobie często, i na które szukały odpowiedzi: „Dlaczego tu jestem i muszę to robić?”.

Wskazówka dla nauczyciela

Dzieci często szukają winy w sobie. Nawet w sytuacjach, w których zostały postawione wbrew samym sobie, gdy dorośli (oprawcy) nałożyli na nie kary za coś, czemu nie zawiniły, a czego zrobić po prostu nie potrafiły. Zadają sobie pytania: „Co zrobiłem? Czym sobie na to zasłużyłem? Co robię źle?”.

ZAŁĄCZNIKI DO
scenariusza zajęć dotyczących dziejów hitlerowskiego obozu dla dzieci
i młodzieży przy ulicy Przemysłowej w Łodzi
EEE... tam, takiego obozu nie było...

załącznik nr 10U

Wysłuchajcie nagrania znajdującego się pod kodem QR.

Wysłuchajcie wspomnienia, a następnie, wykorzystując swoją wiedzę dotyczącą wyglądu obozu - ułóżcie plan, który pozwoliłby w jak najkrótszym czasie wydostać się z obozu.

ZAŁĄCZNIKI DO
scenariusza zajęć dotyczących dziejów hitlerowskiego obozu dla dzieci
i młodzieży przy ulicy Przemysłowej w Łodzi
EEE... tam, takiego obozu nie było...

załącznik nr 10N

Wysłuchajcie nagrania znajdującego się pod kodem QR.

Gdyby nie udało się odtworzyć nagrania, proszę odczytać tekst.

WIEŻE STRAŻNICZE

„ - (...) Byłam tą osobą, co kible wyносиła (...) nie było przecież kanalizacji, to do wiader się robiło i nocą trzeba było wylewać. Chodzić wylewać do latryny, we dwie się to robiło, no i robiły to te co coś tam miały... czerwony pas... (...) co z Karca przyszły, ukarane czy coś takiego

- (...) to kara czy najlepsza praca?

- Ja się sama zgłaszałam do tego, żeby nosić te siki. Te... koguty były na każdym rogu i był wartownik i jak się szło w nocy, to się musiało iść i wołać, a on wiedział gdzie ten głos idzie, że on idzie tylko do tej latryny i z powrotem. Ale ponieważ nas dwie było, to jedna wołała, a druga... szła na śliwki albo na coś tam innego (...)”.

Uczniowie układają plan ucieczki z obozu.

ZAŁĄCZNIKI DO
scenariusza zajęć dotyczących dziejów hitlerowskiego obozu dla dzieci
i młodzieży przy ulicy Przemysłowej w Łodzi
EEE... tam, takiego obozu nie było...

załącznik nr 11U

Wysłuchajcie nagrania, które znajduje się pod kodem QR.

Następnie wykonajcie zadanie: Spróbujcie, wykorzystując tylko swoje dłonie (bez użycia żadnych narzędzi) odpakować otrzymaną paczkę. Napiszcie o towarzyszących Wam emocjach.

ZAŁĄCZNIKI DO
scenariusza zajęć dotyczących dziejów hitlerowskiego obozu dla dzieci
i młodzieży przy ulicy Przemysłowej w Łodzi
EEE... tam, takiego obozu nie było...

załącznik nr 11N

Nagranie znajduje się pod kodem QR.

Gdyby nie udało się odtworzyć nagrania, proszę odczytać tekst.

OBÓZ JAK OGRÓD

„(...) były alejki, były trawniczki, także na Przemysłowej, eleganckie, malutkie, ciaśniętke... wszystko wykorzystane (...) tam była trawka, tam była marchewka, tam była pietruszka, tam była gruszczyk, tam była śliweczka, tam było wszystko. I nic się nie marnowało (...) bo to się nie mogło zmarnować, to szło dla świń (...) jeden z drugim potrafili kopnąć Cię w twarz jak zgniłka jakiegoś chciałeś podnieść... jak gruszka spadnięta nawet jest, tylko ręką sięgnąć... to też nie wolno ci! Bo... bo to ma zgnieć, mówili, żeby tyfusu nie było, troskliwi. A co najgorsze, że wszystko te dzieci widziały w tym obozie, jak wygląda jabłko, jak wygląda śliwka, jak wygląda marchewka, jak wygląda ziemniak. Idziesz alejką, którą żeś sam stworzył, obok grządki, którą żeś sam zasiał (...) i patrzysz na to, oczy to widzą... wiecie co to było dla tych dzieci? Wokół jedzenie, a ty idziesz głodny jak pies... i nie możesz tego tknąć.”

Po wysłuchaniu nagrania uczniowie, wykorzystując tylko swoje dłonie (bez użycia żadnych narzędzi), próbują odpakować otrzymaną paczkę. Dzielą się emocjami, które im towarzyszą.

Wskazówka dla nauczyciela

Przed lekcjami nauczyciel przygotowuje mocno i smakowicie pachnącą, ale szczelnie zamkniętą i trudną do odpakowania paczkę. worzenia.

ZAŁĄCZNIKI DO
scenariusza zajęć dotyczących dziejów hitlerowskiego obozu dla dzieci
i młodzieży przy ulicy Przemysłowej w Łodzi
EEE... tam, takiego obozu nie było...

załącznik nr 12U

Droga Uczennico, Drogi uczniu,

aby koło historii znowu się nie zatoczyło, żeby nazizm nie zdominował umysłów ludzkich, żeby znowu nienawiść, hejt, pogarda, prześladowania nie były czymś, przed czym będziemy musieli uciekać, napiszcie manifest do swoich rówieśników, który będzie podkreślał brak zgody na nietolerancję, na rasizm i nieszanowanie drugiego człowieka.

załącznik nr 12N

Proszę, posłuchajcie fragmentu piosenki „Dziwny jest ten świat” w wykonaniu Czesława Niemena - można ją znaleźć w Internecie (nauczyciel decyduje, ile ma trwać utwór).

Po wysłuchaniu fragmentu piosenki, uczniowie piszą manifest, zgodnie z poleceniem: Aby koło historii znowu się nie zatoczyło, żeby nazizm nie zdominował umysłów ludzkich, żeby znowu nienawiść, hejt, pogarda, prześladowania nie były czymś, przed czym będziemy musieli uciekać, napiszcie manifest do swoich rówieśników, który będzie podkreślał brak zgody na nietolerancję, na rasizm i nieszanowanie drugiego człowieka.

ZAŁĄCZNIKI DO
scenariusza zajęć dotyczących dziejów hitlerowskiego obozu dla dzieci
i młodzieży przy ulicy Przemysłowej w Łodzi
EEE... tam, takiego obozu nie było...

załącznik nr 13

„ZAGINANKA”

Uczestnicy kończą zdanie: „Gdybym był tym jedynym, który może temu okrucieństwu zapobiec, zrobiłbym...”, następnie zaginają kartkę (duży format) i przekazują dalej. Po odczytaniu plakatu, wszyscy podpisują się pod swoimi odpowiedziami.